

PRZYGODNIK

Rok XI numer 12 (132)

Biuletyn Klubowy

Grudzień 2011 r.

*Najserdeczniejsze życzenia
pogodnych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności
w nadchodzącym
Nowym Roku
członkom i sympatykom
Klubu Turystów Pieszycy
„Przygoda”
składa
Redakcja „Przygodnika”*

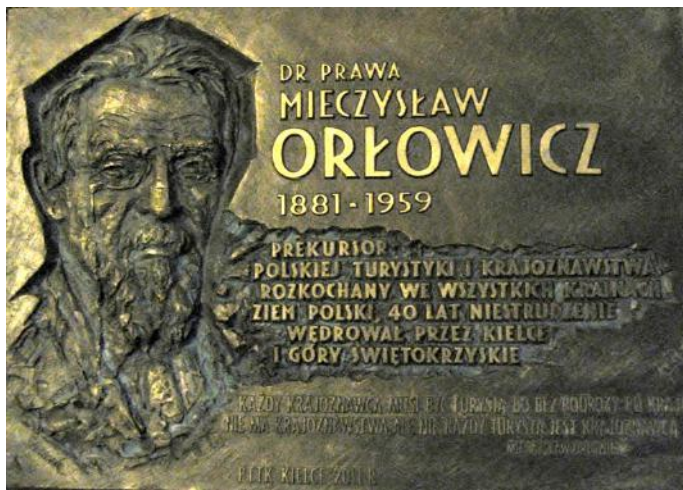
PAMIĘCI DR MIECZYŚLAWA ORŁOWICZA

W sobotę 3 grudnia w Świętej Katarzynie odbyło się doroczne Regionalne Forum Instruktorów Krajoznawstwa, które jak zwykle jest okazją zarówno do podsumowania roku, jak i do wzajemnej wymiany informacji. Tego dnia uczestnicy spotkania wysłuchali

dodatkowo gawędy Tomasza Wągrowskiego o Mieczysławie Orłowiczu, jego związkach z naszym regionem i jego świętokrzyskich wędrówkach. Każdy otrzymał w prezencie książkę "Mieczysław Orłowicz na szlakach Gór Świętokrzyskich" autorstwa prelegenta. Wśród gości spotkania był syn prof. Sylwestra Kowalczewskiego – przyjaciela i współpracownika dr Orłowicza, prof. Zbigniew Kowalczewski. Honorowymi gośćmi Forum Krajoznawców byli także: pani Władysława Wasilewska, nauczycielka Tomasza Wągrowskiego, której zawdzięcza swoją pasję turystyczną i krajoznawczą oraz kol. Ryszard Woszczyński, który niegdyś go wprowadzał w arkana sztuki przewodnickiej.

Korzystając z tej okazji, przy wejściu do domu wypoczynkowego PTTK „Jodelka” odsłonięto tablicę poświęconą Mieczysławowi Orłowiczowi - prekursorowi polskiej turystyki i krajoznawstwa, pomysłodawcą i fundatorem której jest Tomasz Wągrowski, do tej pory znany nam jako krajoznawca i doskonały przewodnik, honorowy członek naszego Klubu, a teraz dał nam się poznać również jako konsekwentny w swych działaniach społecznik. Tablicę wykonał nasz kolega Sławomir Micek, również obecny na spotkaniu. Przywilej uroczystego jej odsłonięcia przypadł w udziale Honorowym Członkom PTTK, kolegom Andrzejowi Rembalskiemu i Tymoteuszowi Wróblewskiemu.

Mieczysław Orłowicz żył w latach 1881- 1959, był doktorem praw, prekursorem polskiej turystyki i krajoznawstwa, napisał ponad sto przewodników turystycznych, propagował turystykę w Bieszczadach Wschodnich. Zaprojektował przebieg wschodniej części Głównego Szlaku Beskidzkiego, jego imieniem nazwano przełęcz w Bieszczadach Zachodnich i Główny Szlak Sudecki. Właśnie w tym roku bardzo niedawno, bo 17 grudnia mija 130 rocznica jego urodzin.

Redakcja

Fot. Ł. Zarzycki, J. Pabian

IMIENINY U AMELII

Na ostatnim zebraniu klubowym wspominaliśmy pensjonat „Ameliówka” w związku z zaproszeniem na spotkanie w Centrum Edukacji „Szlakany Dom – Dworek St. Żeromskiego” w Ciekotach pt. „Imieniny babci Amelii”

Do Dworku St. Żeromskiego w zimne i mgliste popołudnie 15. Listopada przybyło około 50 osób, a wśród nich członkowie naszego klubu Jadwiga i Ryszard Łopianowie oraz ja. Honorowymi gośćmi byli pani Ewa Kofroń, jej córka oraz 2 wnuczki. Uczestnicy obejrżeli film Małgorzaty Chmiel

opowiadający o rodzinie Wieszeniewskich oraz wysłuchali bardzo ciekawej historii tej rodziny.

Matka Amelii Stefania Kawecka Ejgird - Szokal pochodziła z terenów dzisiejszej Białorusi. Przed Powstaniem Styczniowym poślubiła Piotra Kaweckiego. Za działalność konspiracyjną oboje trafili do więzienia. Jej mąż Piotr zmarł w niewoli. Stefania w 1863r. w Witebskim więzieniu urodziła córkę Amelię. Po wyjściu z więzienia Stefania ponownie wyszła za mąż za Ignacego Ejgird - Szokala. Zamieszkali w Rostowie. Młoda Amelia prowadziła tam dom mody, w którym zatrudniła 12 lat młodszego od siebie krojczego Hilarego Wieszeniewskiego. Wzięła z nim ślub. Mieli 2 dzieci, Czesława i Zofię.

Na początku XX wieku Amelia i Hilary od Feliksa Kosińskiego kupili majątek w Mąchocicach. Na zboczu Dąbrówki w 1907r wybudowali piękny pensjonat, który od imienia właścicielki nazwany został Ameliówką. W latach międzywojennych cieszył się wielką renomą. Gościł tu prezydent Ignacy Mościcki, który był na otwarciu mleczarni „Radostowa” w Mąchocicach, marszałek Rydz – Śmigły oraz znani ludzie polityki, kultury i sztuki. Amelia zmarła w 1939r, Hilary w 1941r (są pochowani na cmentarzu w Leszczynach), a ich syn Czesław zginął w Katyniu.

Podczas II Wojny Światowej „Ameliówka” była bazą ugrupowań AK. Córka Amelii Zofia pseudonim „Franciszka” i jej mąż Włodzimierz „Błysk” byli żołnierzami wywiadu AK. Pani Ewa pamięta, że był u nich August Emil Fieldorf „Nil”. Wspominała również jak podczas Powstania Warszawskiego radiostacja, która była w Ameliówce odbierała informacje z Londynu i przekazywała do Warszawy.

Po wojnie Zofia i Włodzimierz wyjechali do Wrocławia. Włodzimierz zmarł w 1958r, Zofia wraz z córką Ewą wróciły do Ameliówki. Prowadziły pensjonat, do którego również przybywali ciekawi goście m.in.: Ludwik Sempoliński i jego brat. Zachowała się kronika pensjonatu z wpisami i wiele interesujących zdjęć. Ostatnia 16 osobowa grupa letników przebywała w nim w okresie „kartkowym”. Pani Ewa miała duży problem z zakupem żywności. Musiała zamknąć pensjonat.

W 2007r. zatrzymaliśmy się u pani Ewy Kofroń w trakcie wędrowki z Dąbrowy do Ciekot; pensjonat „Ameliówka” był już w bardzo złym stanie. Teraz jest jeszcze gorzej i chyba nie ma dla niego już ratunku. Szkoda! Tradycyjna klubowa wycieczka noworoczna z Mąchocic do Masłowa nie omija Ameliówki. Od wielu lat tam zaglądamy składając życzenia noworoczne pani Ewie. A zwyczaj ten

wprowadził niezapomniany nasz kolega klubowy Kazik Stapor, który przyjaźnił się z obiema paniami.

Jak przystało na imieniny, na zakończenie spotkania była kawka, herbatka i pyszna szarlotka upieczona przez panie z Koła Gospodyń.

Grażyna Dziółko

NA TROPACH HISTORII

Nasza niedzielna wycieczka w dniu 27 listopada odbyła się na trasie Borków – Marzysz-Radomice - Łabędziów – Morawica. W wycieczce wzięło udział ponad 30 osób. Przewodnikiem był Paweł Wojtas, który niedawno zdobył uprawnienia przewodnika świętokrzyskiego. Była to, jeśli się nie mylę, druga jego wycieczka prowadzona dla Klubu. Wędrówkę rozpoczęliśmy w Borkowie gdzie znajduje się zbiornik wodny na rzece Belniance, która po połączeniu z Lubrzanką w Marzyszu tworzy Czarną Nidę. W trakcie wędrówki przemaszerowaliśmy przez Kaczyn i Marzysz by dotrzeć do Radomic II, gdzie zatrzymaliśmy się w gospodarstwie pana Stanisława Kowalczyka – nauczyciela z Liceum Sztuk Plastycznych w Kielcach, który jest kolegą naszego przewodnika. Tam czekało na nas ognisko. Mogliśmy upiec kiełbaski oraz napić się kawy i herbaty, którą specjalnie dla nas przygotował gościnny gospodarz. Pan Stanisław pokazał nam w swoim obejściu pozostałości po trwających tu w czasie ofensywy styczniowej 1945 roku walkach między oddziałami Wehrmachtu a Armią Czerwoną. Można było zobaczyć łuski pocisków artyleryjskich, hełmy żołnierzy obu wojujących wojsk, fragmenty gąsienic czołgowych i inne militaria, które zgromadził pan Stanisław penetrując okoliczny teren. Po poczęstunku i regeneracji sił opuściliśmy gościnne domostwo, i wraz z jego gospodarzem udaliśmy się w dalszą wędrówkę, w stronę przysiółka Wydrzysza. Po drodze pan Stanisław pokazał nam pozostałości stanowisk czołgów, które tutaj przez niemal pół roku stacjonowały stanowiąc odwód oddziałów Wehrmachtu obsadzających front na linii od Łagowa do Stopnicy.

Wędrując leśnymi ścieżkami dotarliśmy do Wydrzysza. Taką nazwę nosił przysiółek Łabędziowa gdzie wśród lasu znajdowała się gajówka i 2 gospodarstwa. Dziś pozostały po nich nieliczne ślady. Nieco bliżej brzegu lasu znajdował się dworek,

którego właścicielem był kpt. Mieczysław Drewicz ps. „Urban”, „Warren” podczas okupacji hitlerowskiej pełniący funkcję szefa wywiadu i kontrwywiadu Komendy Obwodu AK Kielce. Budynek położony na uboczu, a jednocześnie dający możliwość dalekiej obserwacji terenu stanowił świetne miejsce dla celów konspiracji. W pobliżu tego miejsca zlokalizowane zostały 3 bunkry partyzanckie przeznaczone na magazyn broni ze zrzutów lotniczych, leków i do celów mieszkalnych. Ostonę tej placówki stanowili żołnierze z oddziału AK „Wybranieckich” dowodzonego przez Mariana Sołtysiaka „Barabasa”. Placówka miała łączność kablową z Łabędziowem. Tędy prowadziła jedyna droga dostępu do Wydrzysza. Dzięki temu partyzanci mogli być w porę zaalarmowani o zbliżającym się wrogu.

Na temat Wydrzysza i pobliskiego Łabędziowa oraz pełnych dramatyzmu wydarzeniach, które miały tutaj miejsce można przeczytać w kilku pozycjach książkowych: m.in. „Sylwetki nieznanymi bohaterów” autorstwa Kazimierza Pyzika- Warszawa 1994, Stanisław Kędzior - „Wspomnienia” – Kielce 1997, Jerzy Fijałkowski – „Opowieści z Gór Świętokrzyskich” część XII, Zagnańsk – Kielce 2004.

W 2010 TVP wyemitowała w cyklicznym programie „Było nie minęło” krótki, interesujący reportaż na temat Wydrzysza i jego okupacyjnych tajemnic. Można go obejrzeć w Internecie pod adresem: <http://www.bylonieminelo.pl/index/page/lang/pl/id/139/rip/64.html#2>

Po zapoznaniu się z pozostałościami partyzanckich bunkrów i ruin dworku Drewiczów pożegnaliśmy się z panem Stanisławem Kowalczykiem, który nam w

TAK MINAŁ 2011 ROK

ciekawy sposób przybliżył fragment historii tego terenu i ruszyliśmy w dalszą wędrówkę przez Łabędziów do Morawicy, gdzie zakończyliśmy wycieczkę.

Myślę, że udział w niej obok możliwości ruchu na wolnym powietrzu i spotkania się w gronie znajomych, pozwolił nam poznać mało znany fragment przeszłości naszej świętokrzyskiej ziemi. Duże uznanie dla naszego przewodnika-pasjonata pana Kowalczyka za gościnę i oprowadzenie nas po mało znanych okolicach Radomic, a dla kolegi Pawła za świetny pomysł na niedzielną wędrówkę.

Jerzy Pabian

REGULAMIN ODZNAKI

„Turysta Ziemi Koneckiej”

Odznaka „Turysta Ziemi Koneckiej” jest krajoznawczą odznaką regionalną, ustanowioną przez Oddział PTTK w Końskich.

Zdobywa się ją poprzez udział w imprezach wszystkich dyscyplin turystyki kwalifikowanej (piesza, rowerowa, motorowa itp.). W ciągu roku można zdobyć tylko jeden stopień odznaki.

Dla zdobycia odznaki w **stopniu brązowym** należy spełnić jeden z dwóch niżej wymienionych wymogów:

- zwiedzić 10 dowolnych miejscowości z załączonego wykazu i wziąć udział w 2 imprezach turystycznych organizowanych przez Oddział PTTK w Końskich;
- zwiedzić 10 miejscowości z wykazu, w tym 5 obowiązkowo: Końskie, Maleniec, Nieklań, Gruszka, Fałków.

Dla zdobycia odznaki w **stopniu srebrnym** należy zwiedzić kolejne dowolne 10 miejscowości z wykazu oraz spełnić jeden z poniższych wymogów:

- udział w 3 imprezach turystycznych organizowanych przez Oddział PTTK w

Końskich;

- przejście niebieskim szlakiem turystycznym na odcinku Skarżysko Pogorzałe - Końskie ;
- udział w 3 imprezach turystycznych organizowanych przez Oddział PTTK w Końskich;

Dla zdobycia odznaki w **stopniu złotym** należy zwiedzić 10 z pozostałych miejscowo z wykazu oraz spełnić dwa z pośród trzech poniższych wymogów:

- udział w 5 imprezach turystycznych organizowanych przez Oddział PTTK w Końskich;
- przejście niebieskiego szlaku turystycznego na odcinku Kuźniaki - Końskie
- przekazanie materiałów zawierających zdjęcia, przezrocza lub opisy obiektów krajoznawczych oraz spostrzeżenia i obserwacje (pozytywne i krytyczne) dokonane w czasie wędrówki.

Czas spełniania norm na poszczególne stopnie odznaki nie jest limitowany.

Weryfikację prowadzi Referat Weryfikacyjny przy Zarządzie Oddziału PTTK w Końskich, ul. Partyzantów 1, 26-200 Końskie, (41) 372 31 70 na podstawie spełnienia wymogów i uzyskanych potwierdzeń zgodnych z regulaminem.(książeczka potwierdzeń odznaki do nabycia w Oddziale PTTK w Końskich)

Wykaz miejscowości do zwiedzania:

Bedlno, Czarnca, Czarniecka Góra, Czeremo, Fałków, Furmanów, Gowarczów, Gruszka, Janów, Kawęczyn, Kazanów, Koloniec, Końskie, Krasna, Królewiec, Machory, Maleniec, Małachów, Miedzierza, Modliszewice, Niebo, Nieklań Wielki, Odrowąż, Piekło-Gatniki, Piekło koło Nieklania, Radoszyce, Rędocin, Ruda Maleniecka, Ruski Bród, Sielpia Wielka, Skłoby, Stara Kuźnica, Stąporków.

PLAN IMPREZ TURYSTYCZNYCH KOL. J. LESZCZYŃSKIEGO NA ROK 2012

1. Niedziela (15.01.2012 r.): wycieczka piesza "Sokołów - Dziadowa Góra - Tokarnia - Leśna Góra - Starościny - Chęciny"; po drodze śpiewanie kolęd w skansenie w Tokarni.
2. Czwartek (19.01.2012 r.): wyjazd na Święto Jordanu do Gładyszowa.
3. Niedziela (26.02.2012 r.): wycieczka piesza "Łukawa - Smyków - Papiernia - Podstoła - Lizawy - Pierchnica"

4. Sobota (10.03.2012 r.): Droga Krzyżowa na Zalasnej Górze koło Mójczy.
5. Sobota (17.03.2012 r.): wyjazd do Grochowisk na inscenizację bitwy.
6. Niedziela (25.03.2012 r.): wycieczka piesza "Kuźniaki - Perzowa Góra - G. Siniewska - Barania Góra - Porzecze - Ciosowa Góra - Miedziana Góra".
7. Niedziela (01.04.2012 r.): wyjazd na Niedzielę Palmową do Smardzowic.
8. Sobota (14.04.2012 r.): wycieczka busem "Niepołomice - Staniątki - Hucisko - Niegowić - Wiśnicz Nowy - Okocim - Dębno - Zabawa".
9. Niedziela (22.04.2012 r.): wycieczka piesza "Stopnica - Góra Szubieniczna - Las Wolicki - Topola - Kotelnica - Połonina - Sułkowice - Góra Kapturowa - Szczaworyż".
10. Sobota (05.05.2012 r.): wycieczka piesza "Strasznów - Słońca Góra - Maleszowa - Górki - Grabówki - Brudzów - Brudzów II PKS"; nabożeństwo majowe w kaplicy w Brudzowie.
11. Sobota (02.06.2012 r.): Wycieczka busem "Okrzeja - Wola Okrzejska - Łuków - Drelów - Radzyń Podlaski - Kock - Wola Gułowska".
12. 7 - 13 lipca 2012 r. : wycieczka busowo-piesza "Puszcza Białowieska - Grodzieńszczyzna".
13. Sobota (08.09.2012 r.): VII Stopnicki Rajd Pielgrzymkowy na trasie "Suchowola - Las Wolicki - Stopnica".
14. Sobota (06.10.2012 r.): wycieczka busem "Pilzno - Jodłowa - Przeczyca - Liwocz - Biecz - Binarowa - Ciężkowice - Tuchów".
15. Niedziela (21.10.2012 r.): wycieczka piesza "Słowik - Jaworzna - Zielona Góra - Patrol - Trupień - Słowik".
16. Niedziela (04.11.2012 r.): wycieczka piesza "Święta Katarzyna - Łysica - Kakonin - Bieliny.
17. Niedziela (09.12.2012 r.): wycieczka piesza "Powitanie Zimy" na trasie "Białogon - Góra Foltańskiego - Biesak - Przełęcz Łaskawa - Przełęcz Pod Obrazikiem - Pierścienica - Dyminy - Góra Hałasa - Telegraf - Bukówka".

WYCIECZKA BUSOWO - PIESZA "PUSZCZA BIAŁOWIESKA - GRODZIENSZCZYŻNA"

7 - 13 lipca 2012 roku

Dzień Pierwszy (sobota, 7 lipca)

Wyjazd z Kielc o godz. 8.00; zwiedzanie Brześcia (Twierdza Brzeska, kościół rzymskokatolicki p.w. Podwyższenia św. Krzyża) - 2 godz.; zwiedzanie Wołczyzna (ruiny kościoła św. Trójcy) - 0,5 godz.

Dzień Drugi (niedziela, 8 lipca)

- Czas wolny do godz. 11; zwiedzanie Świsłoczy (zespół dworski, kościół rzymskokatolicki, pomnik R. Traugutta, pomnik K. Kalinowskiego) - 2 godz.; zwiedzanie Indury (kościół rzymskokatolicki) - 0,5 godz.; zwiedzanie Odelska (kościół rzymskokatolicki) - 0,5 godz.; zwiedzanie Bohatyrowicz (grób Jana i Cecylii, mogiła Powstańców Styczniowych w Miniewiczach) - 1 godz.; zwiedzanie Rosi (kościół rzymskokatolicki) - 0,5 godz.; zwiedzanie Wołkowyska (Dworek Bagrationa, kościół rzymskokatolicki) = 1 godz.; zwiedzanie Gniezna (kościół rzymskokatolicki, zespół dworski) - 0,5 godz.; zwiedzanie Podoroska (zespół dworski) - 0,5 godz.

Dzień trzeci (poniedziałek, 9 lipca)

Wycieczka piesza przez Park Narodowy Puszczy Białowieskiej "Kamieniuki Szaszków Bór - Karalewo - Jezioro na Salamiance - Jażwinka - Kamieniuki" - 17 km - 8 godz.; po drodze do Kamieniuk zwiedzanie Kamieńca Litewskiego (Biała Wieża, kościół rzymskokatolicki, cerkiew prawosławna św. Szymona Słupnika) - 0,5 godz.

Dzień czwarty (wtorek, 10 lipca)

Zwiedzanie Sopoćkiń (kościół rzymskokatolicki, cmentarz polski) - 0,5 godz.; zwiedzanie Grodna (cmentarz katolicki z grobem Elizy Orzeszkowej, katedra rzymskokatolicka św. Franciszka Ksawerego, kościół pobernardyński Znalezienia św. Krzyża, kościół brygidek, zamek, dom Elizy Orzeszkowej, cerkiew św. św. Borysa i Gleba na Kołozy, kościół franciszkanów MB Anielskiej na Zaniemniu) - 5 godz.

Dzień piąty (środa, 11 lipca)

Wycieczka piesza przez Park Narodowy Puszczy Białowieskiej "Dobrowola - Rudnia - Żarkowszczyzna" - 15 km - 7 godz.

Dzień szósty (czwartek, 12 lipca)

Wycieczka piesza przez Porozowski Biologiczny Rezerwat "Nowosiółki - Pracucice - Studzieniki" - 10 km - 5 godz.

Dzień siódmy (piątek, 13 lipca)

Wyjazd z Porozowa o godz. 10.00; zwiedzanie Różany (kościół katolicki św. Trójcy, kościół cmentarny św. Kazimierza, cerkiew pobazylińska, zespół pałacowy Sapiehów) - 1 godz.; zwiedzanie Prużany (sobór prawosławny św. Aleksandra Newskiego, zespół pałacowy Szwykowski) - 0,5 godz.; powrót do Kielc w godzinach wieczornych.

SERDECZNIE ZAPRASZAM!
Jarosław Leszczyński

Wycieczki KTP „Przygoda” od 18.12. do 15.01. 2012 roku

L.p.	Data	Trasa	Przewodnik	Miejsce zbiórki
1.	18.12.11 (niedziela)	„Klubowa Wigilia” Cedzyna – Dąbrowa – Kielce (Sieje) około 8 km	Urszula Zychowicz	Przystanek MPK linii Nr 43 ul. Czarnowska godz. 8 ⁵⁰
2.	26.12.11 (poniedziałek)	Samsonów – Wzgórza Kołomańskie – uroczysko „Kamieniec” – Raszówka około 15 km	Krzysztof Bogusz	Przystanek MPK linii Nr 32 ul. Czarnowska godz. 9 ⁰⁰
3.	1.01.12. (niedziela)	„Wycieczka Noworoczna” Ameliówka – Pasma Masłowskie - „Diabelski Kamień” – g. Klonówka - Masłów około 8 km	Stanisław Klamka	Przystanek MPK linii Nr 10 ul. Czarnowska godz. 9 ³⁰
4.	8.01.12 (niedziela)	Górno – g. Strużna – Bęczków Zaskale - Ciekoty około 10 km	Jerzy Pabian	Przystanek MPK linii Nr 43 ul. Sandomierska przy Źródłowej godz. 8 ⁵⁰
5.	15.01.12 (niedziela)	Sokolów - Dziadowa Góra – Tokarnia – Leśna Góra – Starochęciny – Chęciny (w skansenie w Tokarni - śpiewanie kolęd)	Jarosław Leszczyński	Dworzec BUS ul. Żelazna godz. 8 ⁵⁰

Autorzy zdjęć na rozkładówce: A. Hendler, A. Guska, K. Krogulec, J. Pabian

„Przygodnik” - Biuletyn Klubu Turystów Pieszych „Przygoda”
Oddziału Świętokrzyskiego PTTK w Kielcach ul. Sienkiewicza 29
tel. 41 34 459 14, 41 344 77 43

Redagują: Anna Hendler, Jerzy Pabian, wsparcie techniczne: Andrzej Nocuń

